

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Thomæ Tamburini Societatis Iesu Siculi
Caltanisettensis, In Alma Vniversitate nobilis Civitatis
Messanæ, Theologiæ Primarij Professoris. Explicatio
Decalogi Duabus distincta partibus**

In qua omnes ferè conscientiæ casus, ad decem Præcepta pertinentes,
mira brevitæte, claritate, & quantum licet, benignitate declarantur

Continens sex Libros posteriores in Decalogum, id est, expositionem
præceptorum secundæ tabulæ

Tamburini, Tommaso

Monachii, Anno M.DC.LIX.

De tactibus &c. inter conjuges cum pollutionis periculo, num. 54.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39995

non est peccatum, unde nulla adest obligatio tollendi ejus causas. Ratio est, quia vel est peccatum, quia dispergitur ille humor, vel quia est delectatio venerea, vel quia est proximum periculum ad veneream delectationem.

Non primum, quia, ut vidimus, ille humor non est semen, nec ejus effusio generationi nocet. Non secundum, quia nos loquimur de eo distillationis modo, in quo nulla adsit delectatio sensualis. Non tertium, quia si illius humoris effusio nullam affert delectationem, non est ratio, cur ipsa sola spectata afferat periculum proximum ad illicitam voluptatem insectandam.

g. Cajet. te. 1. opusc. 12. ar. 2. §. adverte tamen. Sanch. li. 9. matr. d. 45. n. 2. Laym. li. 3. sec. 4. n. 18. Reginald. li. 22. c. 3. n. 41.

Confirmatur primò, quia nihil potest esse peccatum in hoc genere, nisi sit contra castitatem; hæc enim virtus est, quæ moderatur delectationes venereas: in casu autem nostro, nullus est venereus sensus.

Confirmatur secundò, ex S. Thoma, qui loquens de distillatione sic habet. Sciendum est, quod illius humoris effusio non est pollutio, quia, ut dicunt Medici, sine libidinosa delectatione, & carnis motione nullus potest pollui vigilando. Hæc sanctus Doctor. Si igitur ea nec est pollutio, nec delectationem afferens, undenam peccati reatus orietur? Profecto non immerito pronuntiant nonnulli de distillatione esse perinde ac de suto, vel sudore laborandum, nisi ipsam carnis rebellio comutaretur. At jam nos

loquimur de ea distillatione, quæ nullam carnis afferat rebellionem, ergo &c.

h. S. Thom. opusc. 64. c. de fluxu libidinis. i. Cajet. apud Sanch. l. c. alique.

Iam vero hæc, quamvis propriè pertinentia ad solutos, sunt tamen fundamenta universalialia, & per diligentem in hoc argumento notanda. Nunc ad rem nostram propius accedamus, formemusque hanc regulam pro conjugatis: nam pro sponsis num. 61. Pro solutis autem sufficit, quod hætenus dictum est à nu. 48.

De tactibus &c. inter conjuges cum pollutionis periculo.

54. Eos actus impudicos, nempe cogitationes, desideria, aspectus, etiam partium minus honestarum, turpiloquia, & similia, in ordine tamen ad suum conjugem, exercere possunt inter se conjuges, etiam cum pollutionis periculo prævise, sed non intento, & sine periculo consentiendi in delectationem pollutionis probabiliter sequendæ; eos, inquam, actus exercere possunt, qui exhibentur propter aliquam causam ex dictis excusantem: secus, erit peccatum mortale, si actio sit mortalis in genere luxuriæ, veniale, si venialis. Ratio ducitur ex dictis.

55. Hinc, quia tactus impudici partium verendarum ex se sunt peccata mortalia in genere luxuriæ, ideo conjux, qui eos petit ab altero, regulariter in peccatum incidit mortale, si prævidet in se, vel in altero pollutionem,

Z

nem, quamvis non intendat. Excipe, nisi sit in loco, v. g. in lecto, ubi adveniente periculo proximo effusionis, possit copula uti; tunc enim illi actus impudici essent preparatio ad legitimam copulam, quam preparatio-nem non esse ex se peccatum, statui-mus supra. Dixi autem (regulariter in peccatum mortale incidit) quia re-gulariter pro his tactibus impudicis, extra prædictum locum aptum ad copulam, non apparet, adesse causam excusantem; si tamen ea inveniretur, ut si maritus esset Medicus, mederi-atque uxorem in verendis posset, amoto semper periculo consensus, a-motaque pollutionis prævisæ inten-tione, ut nimis sæpe dictum est.

56. At vero conjux, qui eosdem reddit, quamvis pollutionem in se prævideat, si non est periculum dicti consensus, nec illam intendat, licet poterit reddere, ex Sanchez, e sed non poterit ex Castropalao. f Ratio San-chez est, quia tunc conjux excusatur; siquidem reddens, dat operanti rei li-citæ, & debitæ ex justitia. Ratio Ca-stropalai est, quia falsum esse putat, tunc debere conjugem reddere ex ju-stitia prædictos tactus: nam interve-niente pollutionis periculo conjuges non habent jus petendi: utraque sen-tentia est probabilis. Adverte tamen, eos tactus, quos concedit Sanchez, non debere esse adeo impudicos, ut sint initium & inchoatio proxima pollu-tionis extra vas: tales essent, si vir pe-teret ab uxore, ut ipsa contrectaret, moveretque verenda ipsius viri, vel idem vir vellet immittere digitos in vas naturale mulieris, ibique persiste-

re, quasi copulam digitis exercendo. hi enim non solum sunt actus impu-dici, sed ipsamet procuratio pollutio-nis, quæ procuratio nunquam licet, & solum in conjugatis non esset morta-lis, quando in eo loco sunt, ut dictum est, ubi per legitimam copulam pol-lutioni possunt obviare.

e Th. Sanc. li. 9. de mat. d. 45. n. 38. f Cast. de mat. d. 3. p. 4. §. 2. n. 1. cui adde Præpositum 3. p. q. 6. du. 26. n. 187. adductum a Diana p. 9. tract. 8. ref. 32.

Hinc secundò, oscula, amplexus, alijque tactus manuum, frontis, pe-ctoris &c. ut item faciem aspicere, confabulari, & similia amoris signa, si fiant inter conjuges, quando non est nimia voluptas incitans ad pollutio-nem, non sunt damnanda g de mor-tali, imò nec de veniali, si ex patriæ, vel conjugalis amoris usu fiant, quamvis prævideatur pollutio, sed non intendatur, nec sit periculum consensus in illam. Ratio est, quia causa moris, vel amoris sufficienter excusat conjugatos. Certè excusaret etiam fratrem sororemque, se more patriæ amplexantes; & in aliquibus locis etiam extraneos, dum post ab-sentiam redeunt in Patriam, ne inur-bani videantur, multo ergo magis excusabit conjugatos.

g Sanc. l. c. num. 36. et si esse mortale contra Sanc. putet Præp. aliq. apud Di-an. p. 6. tr. 7. ref. 65.

58. Verum delectationes morosæ, aspectus partium inhonestarum, tur-piloquia, & similia, quæ supra dixi-mus non esse mortalia, si fiant à con-jugatis, sine periculo pollutionis, erunt mort-

mortalia pro iisdem conjugatis, si in illis praevideatur pollutio, licet non intendatur. Ratio est, quia, in his numero praesenti dictis, nulla apparet causa excusans; neque enim haec sunt signa liciti amoris, perinde ac sunt ea, quae numero praecedente dicuntur. Quod si causa excusans adesset, dic, non esse culpam, sicuti de tactibus partium inhonestarum dictum est modo nu. 55. de marito, medico &c.

59. Hinc tertio, licet, si impudice se ipsum tangat, aspiciatque, modo dicto num. 45. non sit ex probabili opinione reus peccati mortalis, quando non adest periculum pollutionis, tamen quando illud praevidet, reus erit, quia nulla causa eum in ejusmodi proprio tactu vel aspectu excusat.

60. Illud hic denique nota, cum Sanch. gg. licet paulo ante nu. 53. dixerimus, & infra iterum dicturi sumus, solum peccare mortaliter, si per tactus, aspectus, turpiloquia, morosaeque cogitationes de copula, dent causam distillationis, & commotionis spirituum generationis, quorum naturam numero eodem explicuimus, tamen conjugati excusantur à mortali, quia ejusmodi distillatio & commotio, non adest grave damnum generationi in conjugatis, & ex alio capite, delectationi ex illis insurgenti assentiri, non est in iisdem mortale; ejusmodi enim turpes delectationes, praeter effusionem seminis extra vas, non sunt conjugibus cum tanto rigore prohibita, ne nimis onerosus sit status maritalis, si in tanta occasione praesentis uxoris, & prolis suscipienda desi-

derio, ab illis se abstinere sub mortali obligarentur. An conjugatis liceant delectationes ex cogitationibus morosis, dicam lib. 10. uberius.

gg. Sanc. l. c. n. 41.

Tactus, & his similia inter sponsos.

61. Sponsis de futuro valde probabiliter sine peccato licent quaedam amoris signa, qualia sunt oscula, tactus, aspectusque pudici, ac locutiones amatoriae, etiam propter delectationem in illis residentem, sed sine periculo pollutionis, vel consensus in illam, vel in copulam; ac nullo modo impudici. Ratio est quia sponsi videntur ad illa pudica jus consecuti esse ex sponsalijs; quo carent ad impudica, quia haec ordinantur proximè ad copulam, quae non est licita, nisi sponsis de praesenti. hoc est, copulatis matrimonio, saltem rato. Vnam excusationem invenio in sponso eas actiones pudicas exercente cum pollutionis periculo praevisto, sed non intento, & sine periculo consensus in illam; nam si in occasione esset, ut inurbanus haberetur, si ab illis abstineret, posset eas usurpare, quia jam adest rationabilis excusatio.

h. Th. Sanc. li. 9. mat. d. 46. à num. 46. Ego. in pr. Dec. 9. c. 5. nu. 1. citans Caser. Med. Val. alios.

62. Inter eos, qui sibi vel sponsalia promiserunt, vel invalidè ea celebraverunt, vel sub conditione, si obtenta v. g. fuerit à Pontifice dispensatio impedimenti dirimentis, vel quid simile, nec prae-